

Základní škola Dolní Benešov, příspěvková organizace

Nádražní 134, Dolní Benešov 747 22

Krizový plán pro řešení rizikového chování na ZŠ Dolní Benešov

Ředitel školy: Mgr. Leon Hahn

Školní metodik prevence: Mgr. Nikola Jarošová

V Dolním Benešově, 1. 9. 2024

1 Teoretická část

1.1 Rizikové chování a jeho formy

Pod pojmem rizikové chování rozumíme takové vzorce chování, v jejichž důsledku dochází k prokazatelnému nárůstu zdravotních, sociálních, výchovných a dalších rizik pro jedince i pro společnost.¹ Situace, které toto chování způsobují, mohou být pro psychickou i tělesnou stránku dítěte velmi nebezpečné a cílem všech pracovníků školy je těmto situacím předcházet, či snížit jejich projevy.

Mezi rizikové projevy v chování žáků patří:

1. agrese, šikana, kyberšikana a další rizikové formy komunikace prostřednictvím multimédií, násilí, vandalismus, intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie, homofobie
2. záškoláctví
3. závislostní chování, užívání všech návykových látek, netolismus, gambling
4. rizikové sporty a rizikové chování v dopravě, prevence úrazů
5. spektrum poruch příjmu potravy
6. negativní působení sekt
7. sexuální rizikové chování.²

1.2 Krizový plán školy

Krizový plán školy je dokument, který společně s preventivním programem školy, jehož je krizový plán přílohou, pomáhá s řešením krizových situací, které se mohou na školách objevit v souvislosti s rizikovým chováním žáků.

Každá škola si zpracovává vlastní preventivní program ŠMP ve spolupráci s VŠ, členy školního poradenského pracoviště (dále jen ŠPP) a třídními učiteli (dále jen TU) na jeden školní rok a je přizpůsoben aktuálním potřebám školy. Je programem s dlouhodobými i krátkodobými cíli k podpoře zdravého životního stylu žáků, jejich osobnostního a sociálního rozvoje a rozvoje sociálně komunikativních dovedností.³

Krizový plán zahrnuje postupy a možná řešení při výskytu rizikového chování. Postupy uváděny v krizových plánech by měly být přehledné, jasné a závazné pro všechny zaměstnance školy a měly by

¹ BÁRTÍK, Pavel, MIOVSKÝ, Michal (ed.). *Primární prevence rizikového chování ve školství: [monografie]*. Praha: Sdružení SCAN, c2010. ISBN 978-80-87258-47-7.

² *Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních* (č.j.21291/2010-28)

³ BÁRTÍK, Pavel, MIOVSKÝ, Michal (ed.). *Primární prevence rizikového chování ve školství: [monografie]*. Praha: Sdružení SCAN, c2010. ISBN 978-80-87258-47-7.

určovat konkrétní odpovědnost jednotlivých pracovníků školy; definovat intervenční, komunikační a bezpečnostní postupy s následnými preventivními opatřeními. Cílem krizového plánu je tedy pomoci zaměstnancům školy řešit vzniklou krizovou situaci a měl by pro splnění těchto požadavků obsahovat minimálně tyto údaje:

- kdo provádí první pomoc/intervenci,
- kdo komu hlásí v systému školy,
- kdo kam zapíše,
- kdo informuje zákonného zástupce žáků,
- kdo a ve kterých případech informuje Policii ČR (dále jen PČR) a OSPOD
- kdo a jak informuje rodiče ostatních žáků
- kdo a jak informuje ostatní žáky školy,
- kdo a jak informuje zřizovatele, média...⁴

1.3 Distribuce krizového plánu mezi zaměstnance školy a způsob evaluace

Krizový plán školy bude uložen na sdíleném disku, ke kterému mají přístup všichni pedagogičtí a někteří správní zaměstnanci školy. V tištěné podobě bude k dispozici ve sborovně školy ve složce ŠMP, v každém kabinetu, včetně místností určených pro zázemí nepedagogických zaměstnanců.

S postupy uvedenými v krizovém plánu budou zaměstnanci školy seznamováni na úvodní pedagogické poradě, popř. dalších poradách.

Krizové plány se v průběhu času budou měnit a rozšiřovat. ŠMP zanalyzuje po prvním pololetí řešené krizové situace a v případě nutnosti upraví postupy v krizových plánech. S těmito změnami se zaměstnanci školy seznámí v nejkratším možném termínu na pololetní poradě. Na konci školního roku ŠMP provede ve spolupráci hlubší analýzu navržených postupů, které vyhodnotí a postupy opraví. Na začátku školního roku na uskutečněné změny upozorní.

⁴ BÁRTÍK, Pavel, MIOVSKÝ, Michal (ed.). *Primární prevence rizikového chování ve školství: [monografie].* Praha: Sdružení SCAN, c2010. ISBN 978-80-87258-47-7.

2 Praktická část

2.1 Charakteristika školy

Název školy:	Základní škola Dolní Benešov, příspěvková organizace
Adresa školy:	Nádražní 134 747 22, Dolní Benešov
Webové stránky školy:	www.zsdolnibenesov.cz
Jméno ředitele školy: Tel.: E-mail:	Mgr. Leon Hahn +420 604 200 113 leon.hahn@zsdolnibenesov.cz
Jméno zástupkyně školy: Tel.: E-mail:	Mgr. Martina Jakubčíková +420 731 155 285 martina.jakubcikova@zsdolnibenesov.cz
Zřizovatel: Adresa:	Město Dolní Benešov Hájecká 65 747 22, Dolní Benešov
Jméno výchovné poradkyně: Tel.: E-mail:	Mgr. Silvie Krupová +420 553 651 186 silvie.krupova@zsdolnibenesov.cz
Jméno školní metodičky prevence Tel.: E-mail:	Mgr. Nikola Jarošová +420 553 651 186 nikola.jarosova@zsdolnibenesov.cz

Naše škola je úplnou základní školou s 1. - 9. ročníkem. Školu navštěvují děti z vedlejších vesnic: Zábřeh, Kozmice, Píšť a Štěpánkovice. V Dolním Benešově se nachází zařízení Fondu ohrožených dětí (dále jen FOD) Klokánek. Také tyto děti navštěvují naši školu.

V současnosti se škola skládá ze dvou budov. Jedna z budov sídlí na ulici Opavská v Zábřehu a je určena pro děti, které navštěvují 1. - 4. třídu (1. a 2. třída je sloučená v jednu, stejně jako 3. a 4. třída). Součástí budovy je malá tělocvična, výdejna stravy a školní družina. Pro výuku informatiky využívají žáci počítačovou učebnu. K dispozici mají také sadu 25 tabletů.

Na ulici Nádražní v Dolním Benešově se nachází hlavní budova, která prošla v posledních letech rozsáhlou rekonstrukcí. Ta se neobešla bez komplikací a následnému prodloužení termínu dokončení. Během rekonstrukce došlo k výstavbě nových odborných učeben a prostorů určených pro školní družinu, byla zrekonstruovaná vstupní hala a prostory šaten, zabudován výtah a škola také získala

novou fasádu. Všechny učebny jsou vybaveny projekční technikou a s možností využití internetu, v nových odborných učebnách jsou k dispozici interaktivní tabule. Stolními počítači jsou vybaveny 2 počítačové učebny, notebooky mohou žáci používat v jazykové učebně a pro výuku je také možno využít 2 sady tabletů (celkem 50 kusů). Novinkou v oblasti digitalizace školy se v loňském roce stala mobilní učebna virtuální reality s 26 brýlemi určenými pro virtuální realitu, která je pro žáky velkým zpestřením a ve výuce ji rádi využívají.

V hlavní budově jsou pak umístěny třídy 1. i 2. stupně. Na nižším stupni jsou s výjimkou 3. třídy v každém ročníku dvě třídy s průměrným počtem 20 žáků. Na vyšším stupni je touto výjimkou 7. třída, v ostatních ročnících jsou třídy dvě.

Během přestávek mohou žáci využít prostorů na chodbách určených k odpočinku a opatřených sedacími pytlíky a stolními hrami.

V budově se také nachází tři oddělení školní družiny, malá tělocvična a výdejna stravy. Součástí areálu je i venkovní sportoviště a zahrada s altánem, ve kterém je možné netradičně strávit hodinu mimo třídu. V tomto školním roce však bude pohyb ve venkovním areálu značně omezen chystanou stavbou nové tělocvičny. Ta je ve škole nedostačující, a k hodině tělesné výchovy se proto využívá i sportovní hala na Osadě míru.

Obě budovy školy se nachází v blízkosti hlavní silnice. V případě potřeby se učitelé kontaktují telefonicky, společné pracovní porady a pedagogické rady se realizují v hlavní budově.

Předpokládaný počet tříd ve školním roce 2024/2025 je 18 (2 třídy v Zábřehu), se cca 349 žáky. Na škole pracuje 34 pedagogických pracovníků, z toho 5 asistentů a 4 vychovatelé.

K rizikovému prostředí ve škole patří především toalety, které vnímáme jako místo, kde se hlavně žáci nižších ročníků necítí dobře, a to patrně z důvodu, že zde dochází k RCH u žáků vyššího stupně, zejména kouření a užívání elektronických cigaret. V těchto místech je nutný zvýšený pedagogický dozor.

2.2 Krizové plány

2.2.1 Krizový plán pro řešení užívání tabákových výrobků a nikotinových sáčků

Podle ŠŘ ZŠ Dolní Benešov je ve vnitřních a vnějších prostorách školy v době vyučování a na akcích pořádaných školou zakázáno kouřit, užívat tabákové výrobky, nikotinové sáčky a další látky, které je svým vzhledem, chutí a konzistencí napodobují. Žáci mají zakázáno přinášet do školy výše zmiňované výrobky.

Při porušení stanovených pravidel je žákovi udělen snížený stupeň z chování.

Mezi našimi žáky se během posledních let objevují zejména cigarety, elektronické cigarety a nikotinové sáčky.

Cigarety – kouř z cigaret se vdechuje do úst a následně do plic.

Elektronické cigarety – zařízení, u kterého nedochází ke spalování tabáku, ale k vaporizaci (odpařování) speciální tekutiny. Výsledný aerosol bývá inhalován do plic.

Nikotinové sáčky – malé bílé sáčky s celulózovými vlákny napuštěnými nikotinem, sladidly ... Neobsahují tabák. Aplikují se do úst, kde se nechají 15 minut působit.

Postup při přistižení žáka, který v areálu školy nebo na školní akci kouří, užívá tabákové výrobky

Krok 1 – Zabránit žákovi v kouření nebo užití tabákového výrobku a vhodným způsobem mu výrobek odebrat.

Žák nesmí být prohledáván, včetně osobních věcí.

Krok 2 – Informovat TU, ŠMP, VŠ.

Krok 3 – Zabavený výrobek uložit v ředitelně a sepsat krátký zápis o události (datum, čas, místo, odkud má tabákový výrobek, podpisy zúčastněných).

Krok 4 – ŠMP v přítomnosti další osoby – TU, VP, ředitel školy (dále jen ŘŠ) - vedou se žákem pohovor, ve kterém jej upozorní na porušení ŠŘ, případném udělení výchovného opatření, o zdravotních rizicích, motivuje k nekouření atd. Z tohoto pohovoru je vyhotoven zápis, který je uložen v dokumentaci ŠMP.

Krok 5 – Informovat ZZ o konzumaci tabákového výrobku a pozvat je k projednání případu do školy. Jednání se účastní TU nebo ŠMP, ZZ a žák. Zabavený tabákový výrobek se proti podpisu předá ZZ.

Podle ŠŘ je žákovi uděleno výchovné opatření.

Krok 6 – V případě opakovaného užívání tabáku a nespolupráce ZZ se školou vyrozumí ŘŠ Orgán sociálně-právní ochrany dětí (dále jen OSPOD).

Krok 7 – ŠMP zajistí pro žáky preventivní program o užívání tabákových výrobků, závislostech na nich a negativních dopadech na organismus.

Ve spolupráci s TU naplánuje ŠMP třídnickou hodinu a požádá o spolupráci vyučující přírodopisu a výchovy ke zdraví.

TU provede opětovné seznámení žáků se školním řádem a sankcemi za kouření a užití tabákových výrobků v prostorách školy.

Postup při přistižení žáka, který kouří nebo užívá tabákové výrobky mimo školu

Pedagog nemůže udělit výchovné opatření. Pouze může informovat ZZ a provést intervenci u konkrétního žáka.

2.2.2 Krizový plán pro řešení záškoláctví

Za záškoláctví („chození za školu“) je považována neomluvená absence žáka ve škole. Jedná se o přestupek žáka, který úmyslně zanedbává školní docházku. Tímto chováním žák porušuje ŠŘ a proviňuje se proti školskému zákonu (č. 561/2004 Sb.), který stanovuje povinnost žáků řádně docházet do školy.⁵

Vyučující je povinen v každé vyučovací hodině zapsat chybějící žáky. ZZ pak nejpozději do tří pracovních dnů musí doložit důvody nepřítomnosti žáka ve vyučování – telefonicky, on-line omluvenkou nebo e-mailem. Pokud se tak nestane, lze situaci považovat za záškoláctví.

Rozlišujeme několik typů záškoláctví:

1. *Pravé záškoláctví* – rodiče nevědí, že se žák vyučování nezúčastnil.
2. *Skryté záškoláctví* – žák je ve škole nepřítomen s vědomím rodičů. Tento typ záškoláctví může mít různé příčiny, od odmítavého přístupu rodičů ke škole přes potřebu pomoci dítěte v domácnosti, slabost rodičů prosadit ve vztahu k dítěti svou vůli, až po úspěšné předstírání zdravotních komplikací.
3. *Interní záškoláctví* – označováno jako „útěk ze školy“. Žák do školy dorazí, ale poté z vyučování odejde, třeba jen na jednu vyučovací hodinu.
4. *Impulzivní záškoláctví* – žák se v reakci na určitý podnět rozhodne vyučování opustit.
5. *Plánované záškoláctví* – žák má předem naplánováno vyhnout se vyučování z důvodů zkoušení, kontaktu s neoblíbeným učitelem, jiným žákem atd.

Postup při řešení záškoláctví

Krok 1 – TU o nepřítomnosti žáka ve škole informuje ŠMP, VP, ŘŠ.

Krok 2 – TU vede s žákem pohovor, při kterém zjišťuje příčinu absence, informuje žáka o porušení ŠŘ a sepíše záznam.

Krok 3 – Absence **do 10 hodin u žáka 1. stupně a 12 hodin žáka 2. stupně**

TU kontaktuje ZZ, zjistí důvody nepřítomnosti a domluví se na dalším postupu a opatřeních, která jsou v souladu se ŠŘ.

Krok 4 – Absence **nad 10 hodin u žáka 1. stupně a 12 hodin u žáka 2. stupně**

1. ŘŠ svolává výchovnou komisi (dále jen VK), které se zúčastní ŘŠ, ZZ, TU, VP a ŠMP.
2. ŘŠ informuje ZZ o porušení ŠŘ a udělí kázeňská opatření.
3. ŠMP provede zápis o průběhu a závěrech jednání VK. Kopii obdrží a podepíše všichni účastníci.

⁵ MIOVSKÝ, Michal. *Návrh doporučené struktury minimálního preventivního programu prevence rizikového chování pro základní školy*. Praha: Klinika adiktologie, 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy v Praze a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze ve vydavatelství Togga, 2012. ISBN 978-80-87258-74-3.

Krok 5 – Absence nad 25 hodin u žáka 1. stupně a 30 hodin u žáka 2. stupně

1. ŘŠ zašle bezodkladné oznámení o pokračujícím záškoláctví s náležitou dokumentací příslušnému OSPOD.
2. V případě opakovaného záškoláctví, kdy byl ZZ postižen pro přestupek, se škola obrací na PČR, kde rovněž poskytne zprávu se všemi potřebnými záznamy.

Krok 6 – ŠMP s TU připraví třídnickou hodinu o důsledcích záškoláctví, o možných výchovných opatřeních a možnostech pomoci.

2.2.3 Krizový plán pro řešení sebepoškozování

Sebepoškozování je komplexní autoagresivní chování, které na rozdíl od sebevraždy nemá fatální následky a sebevražda není motivem ani cílem jednání. Lze ho pochopit jako nezralou odpověď na akutní či chronický stres, nevladatelné emoce a myšlenkové pochody.

Sebepoškozování se může týkat všech částí těla, ale nejčastějšími místy bývají ruce, zápěstí a stehna. Žáci se poškozují různými způsoby, nejčastěji řezáním (žiletkou, střepem), pálením kůže, škrábáním, pícháním jehlou, kousáním, taháním vlasů/ochlupení atd.

Motivy vedoucí k sebepoškozování jsou různé. Obecně se dá říci, že sebepoškozující jednání je důsledkem biologických, psychologických a sociálních faktorů, se kterými se žáci potýkají. Sami sobě ublížit považují za určitou formu úlevy.

Sebepoškozování není trestným činem, ale navádění či nucení k němu a v případě výskytu doprovodných problémů (šikana, týrání, sexuální zneužívání...) se za trestný čin považuje a vztahuje se na něj oznamovací povinnost.

Postup při podezření na sebepoškozování

Krok 1 – Informovat TU, ŠMP, VP a VŠ.

Krok 2 – Posoudit aktuální riziko sebepoškození.

V případě akutního ohrožení zdraví nebo života ŘŠ odešle žáka i nedobrovolně v doprovodu pedagogického pracovníka do spádového psychiatrického zařízení, nejlépe po telefonické domluvě.

V případě, že žákovi nebezpečí aktuálně nehrozí, je žák předán ŠMP.

Krok 3 – ŠMP vede se žákem rozhovor, ze kterého je vyhotoven zápis.

Během pohovoru na žáka nenaléhat, nevynucovat odpovědi, nabídnout pomoc.

Krok 4 – Informovat ZZ a domluvit se na dalším postupu. Předat kontakty na odborníky – krizová centra, dostupné psychologické nebo psychiatrické ambulance. ŠMP opět vyhotoví záznam o řešené situaci.

Krok 5 – ŠMP ve spolupráci s TU připraví třídnickou hodinu zaměřenou na posilování schopnosti dětí zvládat zátěž, obracet se na druhé a poznávání svých silných stránek.

Postup při zachycení žáka při sebepoškozování

Krok 1 – Ošetřit poranění, v případě vážného poranění přivolat lékaře či rychlou záchranou pomoc. Žák musí být neustále pod dozorem dospělé osoby.

Krok 2 – Odvézt žáka do klidové místnosti a ŠMP vede rozhovor. Vyhotoví záznam.

Krok 3 – Informovat VŠ, VP, TU.

Krok 4 – Kontaktovat ZZ a ve spolupráci se ŠMP a VP motivovat ke spolupráci s odborníky a předat kontakty (krizové centrum, psychologické a psychiatrické ambulance). Systematicky a dlouhodobě s nimi spolupracovat. ŠMP vyhotoví záznam o řešené situaci.

Krok 5 – Při nespoupráci ZZ se školou kontaktovat OSPOD.

Krok 6 – ŠMP ve spolupráci s TU připraví třídnickou hodinu zaměřenou na posilování schopnosti dětí zvládat zátěž, obracet se na druhé a poznávání svých silných stránek.

2.2.4 Krizový plán pro řešení vandalismu

Vandalismus je jedním z příkladů rizikového chování, se kterým je možné se ve škole setkat.

Obecně je vandalismus chápán jako svévolné poškozování a ničení jak veřejného, tak soukromého majetku, pro který nemá pachatel žádný motiv, ale chce se jen odreagovat či potěšit.

V souvislosti se školním prostředím se jedná o poškozování školního majetku, věcí spolužáků nebo zaměstnanců školy, a to buď úplné zničení (ulomené části nábytku, prokopnuté dveře, zničené školní učebnice nebo osobní věci žáků, ...), nebo částečné zničení (např. sprejerství – nápisy na zdech, na lavicích, ...).

Podle ŠŘ jsou žáci povinni udržovat věci jim svěřené v pořádku a záměrně je nepoškozovat. V opačném případě jim hrozí výchovná opatření stanovená ŠŘ a jejich úhrada.

Motivy žáků pro toto chování jsou různé. Naši žáci většinou přichází s vysvětlením, že se nudí, snaží se na sebe upozornit, potřebují získat zájem vrstevníků, opačného pohlaví atd.

V rámci preventivních opatření jsou žáci na začátku roku poučeni o zacházení s cizím majetkem. Také vyučující jednotlivých předmětů, které jsou vyučovány ve specializovaných učebnách, žáky o manipulaci s předměty a dalšími pomůckami jim určenými poučí.

Postup při poškození školního majetku, majetku ostatních žáků či zaměstnanců školy

Krok 1 – Zdokumentovat poničenou věc, sepsat záznam o škodě.

Krok 2 – Informovat ŠMP, VP, TU.

Krok 3 – Zmapovat situaci s cílem odhalit viníka.

Krok 4 – Viník je nalezen. TU/ŠMP informuje ZZ.

ZZ je nutné kontaktovat i v situaci, kdy je vznikla škoda sice zanedbatelná, ale žák věc poškodil úmyslně a neprojevuje snahu o nápravu.

V případě nenalezení viníka se ŘŠ obrátí na Policii ČR a způsobenou škodu ohlásí.

Krok 5 – ŠMP pozve ZZ k projednání události do školy.

Jednání se účastní i viník, TU, ŘŠ/zástupce ředitele školy (dále jen ZŘŠ). ZZ jsou informováni o výši škody a způsobu náhrady škody. Žákovi je uděleno výchovné opatření. Z pohovoru je vyhotoven záznam.

Krok 6 – Pokud nedojde se ZZ k dohodě o náhradě škody, může škola vymáhat náhradu soudní cestou a ohlásit věc na PČR (do 5000 Kč – přešůpek, nad 5000 Kč – trestný čin).

Krok 7 – Při opakovaném poškozování majetku stejným žákem vyrozumí škola OSPOD.

Krok 8 – Ve spolupráci s TU ŠMP připraví třídnickou hodinu o zacházení s cizím majetkem.

2.2.5 Krizový plán pro řešení šikany, kyberšikany

Šikanování je agresivní chování žáka vůči jinému žákovi, případně skupině žáků. Jedná se o opakované (nikoliv nutně) chování, které je založeno na vědomé, záměrné, úmyslné a obvykle skryté snaze ublížit fyzicky, emocionálně anebo sociálně. Šikana je charakteristická nepoměrem sil, bezmocností oběti, nepříjemností útoku pro oběť a samoučelností agrese.

Stádia šikany:

1. stádium: Ostrakismus
2. stádium: Fyzická agrese a psychická manipulace
3. stádium: Vytvoření tvrdého jádra agresorů
4. stádium: Vytvoření norem
5. stádium: Totalita

Kyberšikana je druh šikany, při které dojde ke zneužití informačních a komunikačních technologií, prostřednictvím kterých je realizována. Cílem je poškodit uživatele.

Mezi kyberšikanu patří: kyberstalking, kyberharašení, vyloučení a ostrakizace, kybergrooming, flaming, sexting, happy slapping

Postup při počáteční šikaně (ostrakismus)

Krok 1 – Oznámit zjištění o šikanování vedení školy, ŠMP.

Krok 2 – ŠMP + vedení školy + třídní učitel (popř. další svědci z řad zaměstnanců školy) domluví další postup.

Krok 3 – Proběhnou pohovory s tím, kdo na šikanu upozornil. Hledají se vhodné svědci, následují rozhovory se svědky (volba svědků vyplývá z rozhovorů) popř. oběti (pokud na ni upozornil sám). **VŠE DOKUMENTUJEME!** Je zajištěn dohled nad třídou, bezpečné prostředí ve třídě.

Krok 4 – Vyhodnotit prvotní informace (šikana ANO x NE).

Krok 5 – **Jedná-li se o šikanu** = hledáme další svědky, probíhají rozhovory s nimi + rozhovor s oběťmi. To, co oběť říká, nezpochybňujeme! Používáme otevřené otázky. (Co se děje? Jak? Kdo? Kdo ještě? Jak dlouho? Jak často?).

Krok 6 – Rozhovor s agresorem následuje v okamžiku, kdy to je bezpečné pro oběť.

Krok 7 – **NEKONTAKTUJEME OBĚŤ A AGRESORA!**

Krok 8 – Oznámit skutečnosti zákonnému zástupci oběti (dle domluvy ŠMP, TU).

Krok 9 – Oznámit skutečnosti zákonnému zástupci agresora (dle domluvy ŠMP, TU).

Krok 10 – Schůzka vedení školy, ŠMP, třídního učitele se ZZ oběti a poté se ZZ agresora. Bude pořízen **PÍSEMNÝ ZÁPIS ZE SCHŮZKY** (stanovisko školy, vyjádření rodiče).

Krok 11 – Seznámit se situací nezúčastněné pedagogy (nutné pro dohled dozorů).

Krok 12 – Agresor bude potrestán dle školního řádu. (Rozhodnutí pedagogické rady).

Krok 13 – Práce se třídou – restart třídních pravidel, intervence z PPP, pravidelné třídnické hodiny, podpora zdravého třídního klimatu.

Postup při pokročilé šikaně

Krok 1 – Překonání šoku a zachování klidu.

Krok 2 - Zajistit bezprostřední záchranu oběti (zabránit násilí, volat RZS), podpora oběti.

Krok 3 – Kontaktovat ŠMP a vedení školy, které informuje ZZ oběti.

Krok 4 – Zabránit domluvě agresorů (pozdější získávání informací).

Krok 5 – Vedení školy (ŠPP) nahlásí PČR, popř. kontaktují specialistu na šikanu.

Krok 6 – TU, ŠMP, vedení školy se domluví na dalším postupu a vyšetřování (viz kroky v bodu A).

Krok 7 – Agresor je potrestán kázeňským opatření dle školního řádu, následuje další práce s agresorem.

Krok 8 – Vedení školy, ŠMP popř. TU může navázat spolupráci s dalšími institucemi.

Krok 9 – Pokračujeme v práci se třídou– intervence psychologa, speciálního pedagoga, práce na třídním klimatu.

KDY KONTAKTOVAT OSPOD a PČR!

- Rodič odmítá spolupracovat a neúčastní se výchovného setkání.
- Pokud máme nějaké podezření – oznamovací povinnost na OSPOD.
- Pokud byl spáchán trestný čin (PČR, OSPOD).

Postup při kyberšikaně

Krok 1 – Zjištění o podezření na kyberšikanu je oznámeno vedení školy, ŠMP, popř. PČR

Krok 2 - Primárně zajistit bezpečné prostředí (zablokováním kontaktů, oznámení zřizovateli sociálních sítí, mobilních operátorů) a to ve spolupráci vedení školy, ŠMP, TU, oběť. popř. ZZ.

Krok 3 – Snažíme se získat důkazy (printscreensy obrazovky i přes jiné zdroje).

Krok 4 – Po domluvě s ŠMP a vedením školy dojde k vyšetření situace a zjištění všech souvislostí.

Krok 5 – Můžeme požádat o pomoc (e-bezpečí, IT technik, PČR, popř. jiný odborník).

Krok 6 – **OBĚŤ A AGRESORA NEKONFRONTUJEME!**

Krok 7 – Informovat zákonného zástupce oběti i agresora o situaci, poučíme rodiče, na koho se mohou obrátit (PČR, OSPOD).

Krok 8 – Agresor je potrestán dle školního řádu, pokud souvisí využití kyberprostoru k šikaně se školním prostředím (odehrává se během výuky) popř. ovlivňuje dění ve třídě (šikana).

Postup při šikaně/kyberšikaně na učitele

Narušením pravidel a rolí ve vztahu učitel x žák může dojít k šikaně učitele ze strany žáka. Žák se dostane do větší pozice moci než učitel, narušuje jeho autoritu.

Tento druh šikany se nejčastěji odehrává ve škole, ale může se překloupat také do veřejného prostoru (místa bydliště, popř. kyberprostoru).

Krok 1 – Pedagog – oběť (pedagog – svědek) vyhledá pomoc (vedení školy, ŠMP, kolegu, ke kterému má důvěru).

Krok 2 – Informovat vedení školy.

Krok 3 – Zajistit ochranu učiteli (vedení školy, ŠMP).

Krok 4 – ŠPP zajistí šetření (viz výše postup u šikany).

- Hledání svědků, rozhovor s obětí, agresorem **VŠE DOKUMENTUJEME!**
- Je-li to možné, požádáme o pomoc odborníka na šikanu.
- ŠMP informuje vedení školy o výsledcích šetření

Krok 5 – Vedení školy jedná se ZZ agresora.

Krok 6 – Výchovná komise (ŠMP, vedení školy, TU + další zainteresovaní) jedná o dalším postupu (oznámení PČR, OSPOD, kázeňské opatření, pomoc PPP). **VŠE DOKUMENTUJEME!**

Krok 7 – Vedení školy (pedagogická rada) udělí kázeňské opatření případně informuje PČR.

Krok 8 – Vedení školy (ŠPP) nabídne poškozeného pedagogovi odbornou pomoc.

Krok 9 – Ve třídě je zajištěn intervenční program – znovu nastolení zdravých pravidel a klima.

2.2.6 Krizový plán pro řešení krádeže

Krádež je takové jednání, při kterém se někdo zmocní věci, která není jeho a to za účelem si ji ponechat, použít ji apod., aniž by s tím majitel věci souhlasil, nebo o tom byl informován. Předmětem krádeže bývá de facto cokoliv, co někdo může potřebovat.

Krádeže jsou protiprávní jednání, a jakmile se škola o takovém jednání dozví, bude tuto skutečnost hlásit orgánům činným v trestním řízení, nebo doporučí poškozenému (jeho ZZ), aby se na tyto orgány obrátil.

Postup při řešení krádeže

Krok 1 – Pořídit záznam: kdo – kdy – kde – jak – proč – čím.

Krok 2 – Ihned informovat ZZ poškozeného.

Krok 3 – Napravení vztahu mezi poškozeným a zlodějem – vrácení věci, omluva.

Krok 4 – Informovat ZZ zloděje až po zjištění příčiny, která k tomu žaka vedla.

Krok 5 – U škody většího rozsahu, či neprojevení snahy o nápravu, vyrozumět Policii ČR.

Krok 6 – V případě opakovaného jednání hlásit na OSPOD.

Krok 7 – Ve spolupráci s TU ŠMP připraví třídnickou hodinu o krádežích.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BÁRTÍK, Pavel, MIOVSKÝ, Michal (ed.). *Primární prevence rizikového chování ve školství: [monografie]*. Praha: Sdružení SCAN, c2010. ISBN 978-80-87258-47-7.

MIOVSKÝ, Michal. *Návrh doporučené struktury minimálního preventivního programu prevence rizikového chování pro základní školy*. Praha: Klinika adiktologie, 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy v Praze a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze ve vydavatelství Togga, 2012. ISBN 978-80-87258-74-3.

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních (č.j.21291/2010-28)

Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019-2027 (2019).

Dostupné z

https://www.msmt.cz/uploads/narodni_strategie_primarni_prevence_2019_27.pdf

Manuál pro tvorbu minimálního preventivního programu školy (2008). Dostupné z

https://is.muni.cz/el/ped/jaro2008/Mod011pr/Manual_pro_tvorbu_MPP_skoly_final.pdf

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Kontakty na odborné organizace

Příloha č. 1: Kontakty na odborné organizace

OSPOD

Opava, Krnovská 71C

Vedoucí OSPOD: Mgr. Pavla Heinzová, pavla.heinzova@opava-city.cz, 553 756 727

Kravaře, Náměstí 43

Vedoucí odboru sociálních věcí: Mgr. Irena Uličková, socialni@kravare.cz, 553 777 927

Odbor sociálně právní ochrany dětí: Mgr. Hana Ohrzalová, hana.ohrzalova@kracare.cz, 553 777 925

Hlučín, Mírové náměstí 23

Sociální pracovnice: Mgr. Jana Poběžalová, pobezalova@hlucin.cz, 595 020 234

POLICIE ČR

Opava, Oddělení prevence, Hrnčířská 22

Kontaktní osoba: por. Bc. Pavla Welnová, pavla.welnova@pcr.cz, 727942674, 974 737 207

STŘEDISKO VÝCHOVNÉ PÉČE

Opava, Horní nám. 48 (ambulantní)

Speciální pedagog: Mgr. Hana Eleková, svpdm@seznam.cz, 770 139 474

Psycholog: Mgr. Veronika Wranová, 770 139 493

Ostrava – Koblův, Antošovická 258 (internátní)

Vedoucí: Mgr. Simona Muťková, vedouci@svp-ostrava.cz, 596 239 202, 776 097 226

PEDAGOGICKO-PSYCHOLOGICKÁ PORADNA

Opava, Rybí trh 177- 8

Ředitel: Mgr. Ivo Schvan, info@pppopava.cz, 733 164 833

Metodik prevence v PPP: Mgr. Lucie Šimečková, simeckova@pppopava.cz, 733 164 832

Sociální pracovnice: Bc. Gabriela Rothová, rothova@pppopava.cz, 553 622 768, 553 625 736, 730 855 223

Hlučín, Gen. Svobody 8

Vedoucí odloučeného pracoviště: Mgr. Vladimíra Šaršová, hlucin@ppopava.cz, 595 043 110

SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÉ CENTRUM SRDCE

Opava, Slezského odboje 5

Sociální pracovníce: Bc. Ivana Celtová, celtova@zspsopava.cz, 553 626 092, 739 220 293

PSYCHIATRICKÁ NEMOCNICE

Opava, Olomoucká 88

Oddělení E pro dětskou a dorostovou psychiatrii

Primářka: MUDr. D. Trávníčková, travnickova@pnopava.cz, 553 695 390

Vrchní sestra: Bc. M. Hypšová, hypsova@pnopava.cz, 553 695 379

Oddělení pro léčbu alkoholových a nealkoholových závislostí

Primář: MUDr. T. Javůrek, javurek@pnopava.cz, 553 695 417

Vrchní sestra: Martina Rychtářová, rychtarova@pnopava.cz, 553 695 137

PSYCHOLOGICKÉ AMBULANCE

Opava

PhDr. Alice Strossová, Englišova 33, a.strossova@email.cz, 60807330158

PhDr. I. Holubová, Medical centrum, Ostrožná 27, holubova.iva@atlas.cz, 552 301 561

PhDr. H. Khulová, Nám. Republiky 2, hkhulova@atlas.cz, 553 623 791

Mgr. S. Quisová, Pekařská 85, Do náruče, z.s., silvin@email.cz, 604 651 617

Mgr. Martina Žiga Černá, Krnovská 7, infopsychologie@seznam.cz; cerna@cepp.cz, 775 056 638, 778 436 415

Mgr. et Mgr. Renáta Jalůvková, Nádr. Okruh 13, renca.jaluvkova@gmail.com, 605 925 912

Mgr. Marie Müllerová, Dolní nám. 9, marie.psycholog@seznam.cz, 607 203 071

PhDr. Daniel Trubka, Sušilova 1, dan.t@tiscali.cz, 603 784 503

Mgr. Barbora Hendrychová, Olbrichova 13, bhendrychova@seznam.cz, 608 872 163

Mgr. Jana Bartošová, Olbrichova 13, bartosova@pnopava.cz, 776 892 267

Mgr. Miroslava Hrubá, Krnovská 11/7, mirka-psycholog@seznam.cz, 737 720 208

PhDr. Markéta Šrubařová, Veleslavínova 8, srubarovama@seznam.cz, 739 673 341

Mgr. Pavlína Němcová, Jako v bavlnce, Rybářská 2, nemcovapavlina@seznam.cz, 775 938 070

Mgr. Aleš Miska, Horní nám. 48, miska@cepp.cz, 721 744 810

Mgr. Simona Slaninová, Horní nám. 58, poradenstvi.slaninova@email.cz, 604 177 778

PhDr. Pavel Wiesner, Gogolova 11, pavel.wiesner@email.cz, 608 037 051

Mgr. Jan Bernard, Hradecká 16, jbernard@hotmail.cz, 737 881 112

Mgr. Tomáš Kyjovský, Vrchní 86/30, tomkyj@volny.cz, 607 692 784

Mgr. Michaela Štěpánová, Hrnčířská 14, michaelastepanova@email.cz, 775 624 128

Bc. Pavla Stoklasová, Cesta duše, Kylešovská 26, cestaduse@email.cz, 777 328 848

Hlučín

PhDr. Hana Kubná, Čs. Armády 6a, Hana.kubna@seznam.cz, 595 041 169

Mgr. Markéta Janíková, Opavská 4, psychologice-hlucin@seznam.cz, 734 462 883

Mgr. Tereza Machová, Opavská 4, 720 134 297, psychologie-hlucin@seznam.cz, 720 134 29

KLOKÁNEK

Osada míru 313, Dolní Benešov

Krizový telefon: 731 822 514, 553 652 162, klokaneck.db@fod.cz

CHARITA OPAVA

Přemyslovců 26, Opava 7

info@charitaopava.cz, 553 612 780

KRIZOVÉ CENTRUM OSTRAVA

Ostrava-Vítkovice, Ruská 94/29

krizovecentrum@kriceos.cz, 596 110 882-3, 732 957 193

PREVENCE

Renarkon, o.p.s.

- **Centrum primární prevence**
- vedoucí: PhDr. Mgr. et. Mgr. Tomáš Waloszek, MBA
- telefonní kontakt: 596 638 807, 602 650 042
- email: vedcpp@renarkon.cz
- adresa: Mariánskohorská 29/1328, Ostrava - Mor. Ostrava, 702 00

Centrum pro rodinu a sociální péči, z.s.

- ředitel: Bc. Marek Schneider
- telefonní kontakt: 552 301 417, 734 435 135
- email: cpr@prorodiny.cz
- adresa: Kostelní náměstí 3172/1, 702 00 Ostrava

Poradna pro primární prevenci Ostrava

- ředitel poradny: Tomáš Velička
- telefonní kontakt: 732 508 463
- email: pppp.ostrava@seznam.cz
- adresa: Bezručova 507/12, 743 01 Bílovec

Eurotopia, o.p.s.

- statutární zástupce: Mgr. Petra Večerková, ředitelka
- telefonní kontakt: 730 175 094
- email: petra.vecerkova@eurotopiacz.cz
- adresa: Zacpalova 379/27, Opava, 746 01

Centrum inkluze, o.p. s.

- statutární zástupce: Mgr. Lucie Stanjurová
- telefonní kontakt: 728 343 747
- email: lucie.stanjurova@centruminkluze.cz
- adresa: Švermova 249, 749 01 Vítkov

Policie PČR krajské ředitelství Moravskoslezského kraje

- telefonní kontakt: 974721111
- email: krpt.evidence@pcr.cz
- adresa: 30.dubna 1682/24, Ostrava - Moravská Ostrava, 70200
- oddělení prevence Opava: por. Bc. Pavla Welnová, 727 942 674

Zdravotní ústav se sídlem V Ostravě

- adresa: pobočka Opava - Olomoucká 1208/80, Opava

HELP P3 Slezské gymnázium Opava

- preventivní program - poruchy příjmu potravy
- Mgr. Kamila Tkáčová (garant projektu), tkacova.kamila@sgopava.cz
- <https://slezgymopava.wixsite.com/helpp3>
- <https://www.instagram.com/helpp3/>

PROBAČNÍ A MEDIAČNÍ SLUŽBA, středisko Opava

- pomoc obětem trestných činů, mediace
- vedoucí střediska: Mgr. Petr Tesař
- telefonní kontakt: 731 692 76
- email: ptesar@pms.justice.cz
- adresa: Olomoucká 9/8, Opava

NNTB - Nenech to být

- online schránka důvěry
- +420 724 940 472

Projekt E-Bezpečí - Centrum prevence rizikové virtuální komunikace

- adresa: Pedagogická fakulta Univerzity Palackého V Olomouci, Žižkovo nám. 5 Olomouc
- prevence + poradna rizikového chování na internetu
- <https://poradna.e-bezpeci.cz/>, <https://www.e-bezpeci.cz/videokurzy/>

iPREV Interaktivní platforma podpory duševního zdraví a prevence rizikového chování